

Agnieszka Ostrowska-Metelska

Przegląd czasopism prawniczych

Palestra 40/1-2(457-458), 179-183

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PRZEGLĄD CZASOPISM PRAWNICZYCH

Przeгляд Prawa Handlowego nr 10, 1995 r.

O prawnych aspektach dyskontowania weksli pisze Adam Szpunar. Autor zwraca uwagę na fakt, że w nowoczesnej gospodarce doniosłą rolę odgrywają wekslowe kredyty bankowe. Najważniejszymi z nich są kredyty dyskontowe i redyskontowe. Weksel otwiera drogę jego posiadaczowi do uzyskania kredytu dyskontowego, którego oprocentowanie jest niższe od innych form kredytu. Bank może przedstawić weksel NBP do redyskonta, dzięki czemu oddziałuje na gospodarkę narodową. Ustala bowiem stopę redyskontową, która jest najczęściej niższa od stopy dyskontowej stosowanej przez banki komercyjne. „Przekształcenia spółki kapitałowej – uwagi teoretycznoprawne” to temat rozważań Artura Zawadowskiego. W tekście czytamy: „Na tle przepisu art. 429 § 1 k.h. powstają co najmniej dwa pola dla interpretacyjnych rozbieżności. Pierwszy obszar zawiera się w pytaniu: czy uchwała o przekształceniu jest zmianą umowy spółki? Drugi – czy wobec rozbieżnych odpowiedzi w doktrynie na pytanie pierwsze uzasadniony jest wymóg formy notarialnej dla uchwały o przekształceniu?”. Ireneusz Weiss zajmuje się prawem mniejszości w spółkach kapitałowych. Ponadto przegląd orzecznictwa.

Glosa nr 10, 1995 r.

Wśród orzeczeń i glos interesujący wyrok NSA. Glosowany wyrok NSA na temat kooperacji międzynarodowej a prawa do zwrotu cła dotyczy ważnej kwestii związanej z międzynarodową wymianą handlową, współpracą i kooperacją. Glosa do uchwały Izby Cywilnej Sądu Najwyższego o kosztach celowych egzekucji sądowej. W numerze także omówienie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego na temat konstytucyjności bankowego postępowania ugodowego oraz orzeczenie Sądu Antymonopolowego dotyczące warunków konkurencji a praktyk monopolistycznych.

Prawo Pracy nr 7, 1995 r.

Adw. Waldemar Gujski pisze o konsultacji związkowej przy wypowiedzeniu umowy o pracę. Obowiązek nałożony na pracodawcę konsultacji zamiaru wypowiedzenia umowy pracownikowi dotyczy tylko umów o pracę na czas nieokreślony. Pracownicy zatrudnieni na podstawie innych umów są tej ochrony pozbawieni. Kierownik zakładu ma obowiąz-

zek konsultacji, gdy w jego zakładzie działa jedna lub kilka organizacji związkowych, a zamierza wypowiedzieć umowę o pracę członkowi związku zawodowego lub pracownikowi nie zrzeszonemu wówczas, gdy ten zwrócił się do organizacji związkowej o ochronę i uzyskał jej zgodę w tym zakresie. „Potrącenie z wynagrodzenia za pracę wypłaconego z góry” to tytuł pracy Kazimierza Jaśkowskiego, który zajmuje się dopuszczalnością potrąceń z wynagrodzeń na zasadach ogólnych Kodeksu pracy, obliczeniem wynagrodzenia za czas nieobecności a obowiązkiem zwrotu wynagrodzenia za ten okres. Monika Przedworska zainspirowana listami czytelników omawia temat wypadków przy pracy. Ponadto orzecznictwo Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych.

Prawo Pracy nr 8, 1995 r.

Zatrudnienie dodatkowe to zatrudnienie wykonywane przez pracownika, który równocześnie pozostaje w innym, lub nawet kilku innych stosunkach pracy. Z reguły jeden z tych stosunków jest określany jako podstawowy. Teresa Romer pisze, że brak jest definicji zatrudnienia podstawowego i definicji zatrudnienia dodatkowego. W swoim artykule autorka analizuje pojęcie drugiego miejsca pracy. O wynagrodzeniu za czas niezdolności do pracy z powodu choroby pisze Teresa Bińczycka-Majewska. Część druga artykułu Waldemara Gujskiego na temat konsultacji związkowej przy wypowiedzeniu umowy o pracę. Wśród odpowiedzi na listy czytelników redakcja informuje, że zgodnie z rozporządzeniem m.in. ministra pracy, zdrowia, przemysłu z 6 października 1946 r., które do dziś obowiązuje, zakład pracy ma obowiązek zapewnienia pracownikom wody do picia o jakości odpowiadającej obowiązującym przepisom. Tylko w którym, zwłaszcza warszawskim zakładzie – jest woda zdatna do picia? Stosunkami pracy w spółkach kapitałowych prawa handlowego zajmuje się Józef Iwulski. O zwolnieniu dla ojca pisze Monika Mrozowska. Nowelizacja z 3 lutego 1995 roku ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego daje ojcom prawo zwolnienia na chore dziecko. Takie samo prawo ma od dawna matka.

Orzecznictwo Sądów Polskich, zeszyt 9, 1995 r.

Numer otwiera wspomnienie o zmarłym profesorze Witoldzie Czachórskim, który kierował redakcją tego miesięcznika. Wybitny uczony, dydaktyk, twórca dzieł prawniczych, kodyfikator był prodziekanem, a następnie dziekanem Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, prorektorem tego Uniwersytetu. Wybitny cywilista, uczeń wielkich mistrzów: A. Woltera, S. Grzybowskiego jest twórcą, między innymi, wielokrotnie wznawianego podręcznika prawa zobowiązań. W swoim testamencie

napisał: „Moim przyjaciółom pozdrowienie. Bliskim na Uniwersytecie przekazuję, aby mieli w pamięci, że miejsce, w którym wspólnie pracowaliśmy, ma wydawać tylko ludzi niezależnych w myśli i czynie”. W numerze jak zwykle orzeczenia Sędziów Sądu Najwyższego.

Państwo i Prawo nr 10–11, 1995 r.

Mirosław Nazar w artykule „Odrębna własność lokali” pisze: „Dokonywana się w Polsce transformacja ekonomiczna wymaga solidnych podstaw prawnych w dziedzinie stosunków własnościowych. Otwarcie gospodarki na dopływ inwestycyjnego kapitału zagranicznego pozostanie w sferze postulatów i życzeń, jeżeli nie będzie mu towarzyszyć przebudowa i stabilizacja systemu prawnego w części dotyczącej prawa własności. Stowarzyszenie Polski ze Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi wpłynie zapewne na kształt polskiego ustawodawstwa, gdy chodzi o nabywanie przez obywateli państw-członków Unii Europejskiej własności nieruchomości położonych w Polsce (zasada równouprawnienia z obywatelami polskimi)”. Autor stwierdza, że ustawa o własności lokali z 24 czerwca 1994 r. rozwija zmiany w dziedzinie odrębnej własności lokali zapoczątkowane w ustawodawstwie na progu transformacji ekonomicznej. Przejęła regulację problematyki odrębnej własności lokali i zawartą w przepisach Kodeksu cywilnego, które zostały zmienione ustawą z 1990 roku zrywającą z ograniczeniami w zakresie ustanawiania odrębnej własności lokali.

Adam Józefowicz omawia interesujący problem podstaw prawnych kasacyjnych orzeczeń Sądu Najwyższego w sprawach administracyjnych. Szeroko dyskutowaną ostatnio instytucję świadka koronnego, która weszła do polskiego systemu postępowania karnego, przybliży Tadeusz Tomaszewski omawiając rozwiązanie amerykańskie. W Stanach Zjednoczonych stosunkowo często sięga się do świadka koronnego i w różny sposób wykorzystuje go w wymiarze sprawiedliwości. Mimo licznych zarzutów wobec immunitetu dla świadka, w doktrynie i judykaturze Stanów Zjednoczonych dominuje stanowisko o celowości i przydatności dalszego korzystania, a nawet rozszerzenia współpracy organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości z podejrzanymi-informatorami. Interesujące polemiki prawne, recenzje, noty bibliograficzne.

Praca i Zabezpieczenie Społeczne nr 8–9, 1995 r.

„Zmiany w sytuacji materialnej w dorosłym życiu Polaków” to tytuł artykułu Lidii Beskid. Autorka analizuje status materialny Polaków na przestrzeni ostatnich 12 lat. Przygląda się różnym grupom społecznym. Z badań wynika, iż w 1994 roku do grup najbardziej dotkniętych

– w ich mniemaniu – spadkiem dochodów w stosunku do sytuacji w dzieciństwie należą chłopi, bezrobotni, i robotnicy w sektorze publicznym. Jednoznacznie najmniej odczuwa pogorszenie swej sytuacji inteligencja i pracownicy umysłowi zatrudnieni w sektorze prywatnym. Emeryci i renciści oraz inteligencja i pracownicy umysłowi zatrudnieni w sektorze publicznym nie stanowią w 1994 roku grupy o bardzo wysokim poczuciu spadku w swojej sytuacji, chociaż są to grupy odczuwające permanentny niedostatek. Wśród warunków sukcesu życiowego respondenci wyłonili cztery czynniki: zaangażowanie i praca (ambicja, zdolności, sumienność), elitarne cechy statusu, (bogata rodzina, wyższe własne wykształcenie), indywidualne cechy wyznania, pochodzenie, wiek (klikowość), znajomości, powiązania polityczne.

Rejent nr 9, 1995 r.

W omawianym numerze wiele miejsca poświęcono bardzo aktualnej tematyce prawa gospodarczego. Wojciech Popiołek analizuje udział w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jako przedmiot wkładu niepieniężnego do innej spółki. Mariusz Minas pisze o zdolności aportowej, którą bardzo wszechstronnie omawia, także na przykładzie rozwiązań w innych krajach Europy. Umowę franchisingową w Europie, Ameryce i Polsce pokazuje Bernadeta Fush. Bardzo ciekawy tekst Stanisława Boguckiego „Prawo odkupu” stawia pytania: gdzie zastrzeżenie odkupu powinno być uczynione? Czy takie zastrzeżenie powinno mieć miejsce w samej umowie sprzedaży, czy też może być zawarte w umowie odrębnej?

Rejent nr 10, 1995 r.

W świetle przepisów prawa wątpliwość budzi reklama wódki, wina, piwa, bowiem przepisy prawa bezwzględnie jej zakazują. Ale praktyka wyłoniła takie sposoby promocji alkoholu, których ocena z punktu widzenia legalności wywołuje trudności w świetle prawa. Ten temat w artykule pod tytułem „Zakaz reklamy napojów alkoholowych” porusza Ryszard Skubisz. Marek Mozgawa w artykule „Wybrane kwestie prawa żywnościowego w ujęciu prawnokarnym” pisze: „Prawo żywnościowe nie jest dziedziną zbyt popularną w Polsce, a do rzadkości należą prawnokarne opracowania tego tematu”. A przecież to właśnie prawo żywnościowe chroni konsumentów przed narażaniem ich zdrowia, a także broni ich interesów ekonomicznych przed nieuczciwą konkurencją. Natomiast prawo żywnościowe w ramach jednolitego rynku Unii Europejskiej charakteryzuje Ewa Skrzydło-Tefelska.

Monitor Podatkowy nr 9, 1995 r.

Grzegorz Domański w artykule „Dopuszczenie papierów wartościowych do obrotu giełdowego w świetle zmian regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie” mówi o tym, że przesłanki dopuszczenia do obrotu giełdowego powinny być starannie zbadane przez emitenta już w fazie planowania emisji papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu publicznego. „Obowiązujące w naszym kraju prawo celne jest niedoskonałe i pełne luk prawnych” – pisze Cezary Gawlas w artykule „Nowe prawo celne – omówienie nowelizacji i projektowanych zmian ustawy”. Autorzy projektu zmian polskiego prawa celnego uwzględnili w nim uwarunkowania stawiane stronie polskiej przez ustawodawstwo Unii Europejskiej. Bogaty przegląd orzecznictwa dotyczącego prawa podatkowego.

Monitor Podatkowy nr 10, 1995 r.

„Przestępstwa z ustawy o oznaczeniu wyrobów znakami skarbowymi akcyzy” to tytuł artykułu Ryszarda Zakrzewskiego. Autor szczegółowo omawia problem, jaki wynika z przepisów ustawy z 2.XII.93 r. o znaczeniu wyrobów znakami skarbowymi akcyzy. Intencją przepisów tej ustawy jest ochrona ekonomicznego interesu państwa przez objęcie obrotu niektórych wyrobów szczególnym nadzorem i ułatwienie kontroli podatku akcyzowego. Tym celom służy zobowiązanie tych podmiotów, które dokonują obrotu określonymi kategoriami wyrobów akcyzowych do oznaczania ich „znakami akcyzy”.

Przegląd Podatkowy nr 10, 1995 r.

Andrzej Gomułowicz w artykule „Niebezpieczny precedens” sięga do istotnego problemu: reguł tworzenia prawa podatkowego, a w szczególności zasady, że ustawa podatkowa określa granice opodatkowania, które nie mogą być zmieniane w przepisach wykonawczych bez wyraźnego upoważnienia ustawowego. Minister Finansów zarządzeniem nr 89 wprowadził zwolnienie z obowiązku podatkowego dla niektórych podatników sprzedających wyroby akcyzowe, chociaż ten obowiązek nie wynika z ustawy podatkowej ani z treści upoważnień w niej zawartych. O tym jak poprawić skuteczność organów kontroli skarbowej pisze Mirosław Michna w tekście pod tytułem „Oddzielenie funkcji kontrolnej od dochodzeniowej”. „Kraje podatkowe” – Liberię, Lichtenstein, Luksemburg, Maderę przedstawiają Małgorzata Obszyńska i Robert Krasnodębski.

Oprac. Agnieszka Ostrowska-Metelska